

# **Truyền thông đa phương tiện trên Internet xu thế của truyền thông hiện đại :Luận văn ThS. Truyền thông đại chúng: 60 32 01 /Nguyễn Xuân Hương ; Nghd. : PGS.TS. Dương Xuân Sơn**

Toàn cầu hoá truyền thông đại chúng bắt đầu từ giữa thế kỷ XX và ngày nay nó giúp công chúng tiếp cận thông tin càng ngày càng thuận lợi. Với mạng Internet, từ chỗ công chúng bị động khi tiếp nhận các thông tin đã chuyển sang quyền chủ động trong việc tiếp cận một thực đơn tin tức phù hợp với yêu cầu.

Việc nối mạng Internet toàn cầu đã tạo tiền đề thuận lợi cho hệ thống báo chí thế giới nói chung và báo chí Việt Nam nói riêng hình thành một loại hình truyền thông mới: **Truyền thông đa phương tiện** (*tiếng Anh là: Multimedia*).

## **1. Tính cấp thiết của đề tài:**

Trên thế giới, xu thế truyền thông đa phương tiện được ứng dụng từ lâu và nay đã trở nên khá phổ biến.

Tại Việt Nam, cho đến nay phần lớn các Website báo chí của Việt Nam đều đã và đang tích cực triển khai loại hình truyền thông đa phương tiện như một bộ phận cấu thành trong hoạt động truyền thông. Điều này cho thấy: cùng với xu thế chung của phương thức truyền thông đa phương tiện trên thế giới, truyền thông đa phương tiện ở Việt Nam cũng đang trở thành một xu thế phát triển và ngày càng mạnh mẽ trên tất cả các Website thông tin ở Việt Nam.

Chính vì vậy, việc lựa chọn đề tài nghiên cứu: **Truyền thông đa phương tiện, xu hướng của báo chí trực tuyến hiện đại** nhằm những lý do sau:

- Đây là một loại hình truyền thông đang phát triển nhưng còn khá mới mẻ đối với báo chí Việt Nam.
- Xu thế phát triển truyền thông đa phương tiện (trên báo chí Internet) là xu thế tất yếu ở Việt Nam nên cần được nghiên cứu dưới nhiều góc độ.
- Truyền thông đa phương tiện đã đang và sẽ là kênh thông tin quan trọng đối với công chúng.
- Xét trên cả hai phương diện lý luận và thực tiễn, mô hình truyền thông đa phương tiện trên báo điện tử Việt Nam chưa có những nghiên cứu dựa trên cơ sở khoa học vững chắc và chưa có tính chuyên nghiệp cao. Điều đó đặt ra vấn

đề cần phải nghiên cứu loại hình truyền thông này và xu thế của nó tại Việt Nam

## **2. Mục đích nghiên cứu đề tài**

Chúng tôi xác định sẽ cố gắng đi vào nghiên cứu toàn bộ các yếu tố hình thành và phát triển truyền thông đa phương tiện trên mạng Internet. Có thể khái quát một số nhiệm vụ chính sau đây:

- Nghiên cứu và biện luận những cơ sở khoa học và cơ sở pháp lý cho sự phát triển hiện đại của hệ thống truyền thông đa phương tiện tại Việt Nam;
- Nghiên cứu về công nghệ số hóa và các điều kiện kỹ thuật của truyền thông đa phương tiện trên mạng Internet;
- Nhiệm vụ chính của Luận văn là nghiên cứu các cơ sở hình thành xu thế Truyền thông đa phương tiện và công nghệ truyền thông đa phương tiện trên mạng Internet;
- Đánh giá hiện trạng và đưa ra những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một hệ thống truyền thông đa phương tiện chuẩn trên mạng Internet tại Việt Nam.

Tất nhiên, chúng tôi cũng vẫn chọn nhiệm vụ chủ yếu của Luận văn là đi thẳng vào giải quyết những vấn đề cấp thiết nhất đang được đặt ra của Truyền thông đa phương tiện và xu hướng của nó trong bối cảnh hiện nay.

## **3. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài**

Dưới góc độ khoa học, Luận văn hy vọng sẽ có những đóng góp nhất định trong quá trình xây dựng một hệ thống lý luận cho Báo chí học hiện đại nói chung và hệ thống truyền thông đa phương tiện nói riêng, một mô hình truyền thông hiện đại.

Luận văn sẽ có ý nghĩa tham khảo lý luận và tham khảo nghiệp vụ. Song hy vọng lớn nhất của chúng tôi là được những người quan tâm đến đề tài phát triển thêm đề tài có tính thuyết phục hơn về lý luận và thực tiễn.

## **4. Phương pháp nghiên cứu**

Trong quá trình triển khai đề tài này, chúng tôi sử dụng 3 nhóm phương pháp nghiên cứu:

- Dựa trên phương pháp luận của Chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước ta về công tác tư tưởng và báo chí;

- Tra cứu tài liệu, sách, hồ sơ có liên quan đến đề tài. Thừa hưởng có phát triển các ý tưởng, ý đồ nghiên cứu của các nhà nghiên cứu trong và ngoài nước;
- Phương pháp sưu tầm, thống kê, phân loại, so sánh, phỏng vấn, phân tích, thảo luận, tổng hợp...
- Khảo sát nhiều tờ báo điện tử hỗ trợ truyền thông đa phương tiện .
- Điều tra bạn đọc đối với truyền thông đa phương tiện trên báo chí internet hiện nay.
- Trên cơ sở, dữ liệu thông tin thu thập được để phân tích, đánh giá, rút ra kết luận và đề xuất giải pháp giải quyết vấn đề.

## **5. Đối tượng khảo sát và phạm vi nghiên cứu**

Chúng tôi xác định đối tượng nghiên cứu chính của Luận văn là toàn bộ các yếu tố hình thành và phát triển của hệ thống truyền thông đa phương tiện trên mạng Internet. Tuy nhiên, chúng tôi cố gắng triển khai đề tài này ở các lý do:

- Đem lại một cách nhìn toàn diện về một lĩnh vực truyền thông mới;
- Chúng tôi cũng hy vọng những người quan tâm và có điều kiện hơn sẽ tiếp tục giúp đỡ chúng tôi, nghiên cứu sâu hơn, hoàn thiện công trình lý luận này.

Để thực hiện đề tài này, chúng tôi cũng tiến hành khảo sát và tham khảo gần 100 website có mô hình truyền thông đa phương tiện trên thế giới và một số website đã và đang triển khai truyền thông đa phương tiện của Việt Nam như: VDC online; vnn.vn; báo điện tử Ngôi sao thuộc VnEpress... hay các website triển khai một phần của mô hình truyền thông này như: website Nhân dân điện tử; VDCmeia; VASC Orient...

## **6. Kết cấu của luận văn**

Ngoài phần Mở đầu và Kết luận, Luận văn có 4 chương chính sau đây:

**Chương một:** Tổng quan về truyền thông đa phương tiện (Multimedia) trong thời đại bùng nổ của báo chí trực tuyến internet

**Chương hai:** Truyền thông đa phương tiện multimedia trên báo mạng internet  
– Ưu thế và những thách thức mới

**Chương ba:** Tình hình ứng dụng truyền thông đa phương tiện trên báo mạng internet trên thế giới và ở Việt Nam hiện nay

**Chương bốn:** Những vấn đề đặt ra trong việc xây dựng một tờ báo điện tử tích hợp đa phương tiện và một số giải pháp cơ bản nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện trên báo chí internet ở nước ta

## NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA LUẬN VĂN

### Chương 1: Tổng quan về truyền thông đa phương tiện trong thời đại bùng nổ của báo chí trực tuyến

#### 1.1 Khái niệm truyền thông đa phương tiện (multimedia)

Theo từ điển Bách khoa toàn thư mở Wikipedia <sup>1</sup>, định nghĩa về **Truyền thông đa phương tiện - multimedia** như sau :

«Truyền thông đa phương tiện là việc dùng một số phương tiện khác nhau như văn bản, âm thanh, đồ họa, video và khả năng tương tác để chuyển tải thông tin. Đa phương tiện theo nghĩa rộng là việc tổ hợp các phương tiện khác nhau để tạo nên một cách mô tả nhiều mặt ý tưởng, khái niệm hay tư tưởng. Đa phương tiện đơn giản có nghĩa là có khả năng liên lạc, giao tiếp theo nhiều hơn một cách thức. Như vậy đa phương tiện thật ra là liên lạc, giao tiếp theo vài cách thức khác nhau »

Như vậy, một sản phẩm thông tin đa phương tiện (MultiMedia) là sản phẩm được xuất bản với hơn một thành phần thông tin được lưu trữ với các dạng dữ liệu sau:

- Chữ viết (Text)
- Ảnh (Image - picture)
- Đồ họa ( Graphics)
- Âm thanh ( Audio)
- Hình ảnh động (Video)

Như vậy có thể hiểu: “Multimedia” hay “truyền thông đa phương tiện” là sự kết hợp của ngôn ngữ viết, ảnh, video, âm thanh, thiết kế đồ họa và các phương thức tương tác khác trên trang web nhằm truyền tải một câu chuyện, vấn đề một cách đa diện, mỗi hình thức thể hiện góp phần tạo nên câu chuyện thuyết phục và đầy đủ thông tin nhất.

#### *\* Các thành phần trực quan*

---

<sup>1</sup> Wikipedia.org là một bách khoa toàn thư nội dung mở bằng nhiều ngôn ngữ trên Internet. hiện nay Wikipedia trực thuộc Quỹ Hỗ trợ Wikimedia, một tổ chức phi lợi nhuận. Wikipedia hiện có hơn 4,6 triệu bài viết, tính cả hơn 1,2 triệu bài trong phiên bản tiếng Anh (*English Wikipedia*); vào tháng 1 năm 2006, nó có hơn 750.000 thành viên. Từ khi nó được mở cửa, Wikipedia càng ngày càng nổi tiếng và thành công.

- *Chữ viết (text)*

Tin chữ là sản phẩm thông tin văn bản điện tử (dạng TextOnly) được xuất bản phục vụ hệ thống thông tin đại chúng. Các thông tin được tiếp nhận qua kênh đọc của độc giả hoặc người tiếp nhận thông tin nói chung. Đây là kênh thông tin cơ bản nhất đối với thông tin Multimedia.

- *Đồ họa (graphic):*

Thông tin đồ họa : là một trong những loại hình thông tin mới trong giai đoạn phát triển công nghệ thông tin đa phương tiện. Thông tin đồ họa truyền tải thông tin thể hiện theo phương pháp trực quan bằng hình ảnh đồ họa, biểu đồ kinh tế, bản đồ và các chú thích dưới tệp dạng đồ họa .

- *Hình ảnh động (video, flash):*

Là một đoạn Video về sự kiện đã được dàn dựng hoặc nguyên thô có giá trị thông tin. Thường đi kèm với một trong các dạng thông tin trên (âm thanh, chữ viết) để làm nên một bản tin multimedia hoàn thiện và đầy đủ.

### ***1.2 Lịch sử phát triển đa phương tiện***

Thuật ngữ đa phương tiện (multimedia) được dùng lần đầu tiên vào những năm 1970 để mô tả buổi xem phim tại nhà hát và trình chiếu tác phẩm cắt dán các hình ảnh nghệ thuật. Dần dần trong tiếng Anh, người ta viết ngắn thành một từ multimedia.

Từ những năm 80 đến cuối năm 90 của thế kỷ XX, thuật ngữ này mang ý nghĩa cơ bản là một dạng phần mềm giúp cho các nhà thiết kế tạo ra các chương trình máy tính tương tác mà không cần nhiều đến các kỹ năng lập trình cao cấp.

Vào những năm gần đây, thuật ngữ đa phương tiện có thêm nhiều ý nghĩa mới với diện người sử dụng rộng hơn. Một số người coi đa phương tiện là các chương trình giải trí qua mạng: Các phần mềm sản xuất DVD tại gia cũng được cho vào đa phương tiện. Các dịch vụ mới cho điện thoại di động , chương trình phát thanh truyền hình cũng được coi là đa phương tiện. Càng ngày phạm vi của đa phương tiện càng mở rộng và các ứng dụng của nó lại càng phong phú hơn.

### ***1.3 Lưu trữ các thông tin multimedia***

Với qui ước mã hóa dựa trên hệ nhị phân, người ta có thể tìm thấy một phương cách biểu diễn loại thông tin trên như sau:

Toàn bộ các loại hình thông tin truyền thông như âm thanh, hình ảnh, màu sắc, ký tự, bảng biểu, con số, sơ đồ, đồ thị... đều có thể mã hóa bằng cách gán cho giá trị thông tin bằng một mã kỹ thuật số tương ứng. Từ mã tương ứng này, chúng ta có thể giải mã theo thuật toán xác suất để gọi ra giá trị thông tin. Nếu một giá trị

thông tin không có, xác suất bằng 0 – Nếu một giá trị thông tin có, xác suất bằng 1. Toàn bộ quá trình xử lý thông tin số được thực hiện trên máy tính điện tử (hệ thống xử lý thông tin tự động, hoạt động theo chương trình). Dạng mã dùng trong xử lý thông tin số là sạng mã nhị phân – binary digit (số học nhị phân chỉ sử dụng 2 con số 0 và 1). Vì 0 và 1 tương ứng với không và có hay phép tính chuyển mạch Mở và đóng. Điều này cũng tương ứng với việc gán cho mã 1 là dương, mã 0 là âm trong tín hiệu điện.

Hệ mã ký tự này kèm theo một bit phụ để chống sai lệch thông tin trong hoạt động máy tính nên tính thành 8 bit. Một chữ cái được biểu diễn bằng một tổ hợp số 0,1 (bit). Phổ biến hiện nay là qui ước mã hóa 8 bit cho bộ chữ cái.

Một graphics (hình đồ họa) hay một image (ảnh tĩnh, ảnh động) được biểu diễn bằng một ma trận điểm (raster/bitmap), hoặc một mảng 2 chiều ghi các tọa độ các phần tử trên graphics, hay image.

Video, thực chất là một chuỗi các image có biểu diễn theo trên.

Mỗi phần tử trong ma trận điểm biểu diễn đồ họa (graphics) hay hình ảnh (image) gọi là pixel, cần 6 bit để diễn tả màu hoặc sắc độ nếu như tập màu hoặc sắc độ này có 64 giá trị phân biệt.

Như vậy với 1 byte (8 bit) có thể biểu diễn được một khả năng trong 4 palette 64 màu, 2 byte (= 16 bit) cho 256 màu, 2,5 byte (= 24 bit) cho gần 16 triệu màu.

Audio được lấy mẫu theo một chu kỳ chọn và độ sóng âm cũng được biểu diễn bằng một tổ hợp bit. 16 bit có thể biểu diễn được âm thanh stereo ở tần số 44,1KHz. Do đó chúng ta có thể được thuyết phục rằng sự ra đời và gắn bó của các hệ multimedia số hóa với các hệ thống máy tính là tất yếu.

#### ***1.4 Vị trí, tầm quan trọng của đa phương tiện***

Con người: nhìn, nghe, chuyển động, nói chuyện, thử vị, sờ mó, cảm nhận, suy nghĩ... mỗi khi nhận hay gửi đi một thông báo nào đó. Như vậy bản chất của con người là đa giác quan.

Mỗi khi một thông báo tác động đến được nhiều giác quan hơn, thì khả năng con người sẽ hiểu được thông báo đó rõ hơn. Đa phương tiện có khả năng kích thích nhiều giác quan cùng lúc. Các thông tin đa phương tiện sẽ có khả năng được người dùng ghi nhớ và giữ lại cao hơn so với các thông tin chỉ bằng văn bản.

Như vậy, truyền thông đa phương tiện là phương thức truyền thông tổng hợp được sức mạnh từ các loại hình truyền thông truyền thống như báo viết, phát thanh truyền hình và nhiều hình thức tác động khác.

#### **Tiểu kết chương 1:**

Multimedia, cho đến nay không phải là một từ mới, đặc biệt là với một số sản phẩm điện tử hiện đại như điện thoại di động; máy nghe nhạc hay các loại máy tính xách tay...

**Truyền thông đa phương tiện là việc dùng một số phương tiện khác nhau như văn bản (text), âm thanh (audio), đồ họa (graphic), video (hình ảnh động) và khả năng tương tác để chuyển tải thông tin.**

Tuy nhiên, trong ngành báo chí/truyền thông nói riêng, Multimedia là một khái niệm mới có khoảng 5 năm trở lại đây, kể cả ở Mỹ và châu Âu.

Định nghĩa “truyền thông đa phương tiện” đang dần thay đổi và phát triển, nhưng ngoài kỹ năng về hình ảnh/video (vốn là một phần quan trọng nhất của Multimedia), những nguyên tắc về xử lý âm thanh và trình bày các siêu liên kết cùng việc có ứng dụng trực tuyến không cần cài đặt là những yếu tố cơ bản tạo nên một sản phẩm truyền thông đa phương tiện chất lượng cao.

Với xu hướng multimedia ngày càng phát triển trên internet, báo chí trực tuyến sẽ tạo ra sự hấp dẫn mới lôi cuốn độc giả. Vấn đề nằm bắt xu hướng này ra sao và khai thác nó như thế nào đối với các trang báo điện tử không những tạo ra hiệu quả về truyền thông cao mà còn tạo ra những giá trị kinh tế.

Báo chí có sự tích hợp multimedia sẽ là xu hướng thịnh hành trong tương lai nên hệ thống báo chí Việt Nam cần nhận diện và khai thác để xây dựng một nền báo chí hiện đại, bắt kịp với xu thế chung của thế giới.

## **Chương 2 : Truyền thông đa phương tiện trên báo mạng Internet – ưu thế và thách thức :**

### **1. Vài nét về quá trình hình thành và phát triển của internet**

#### ***1.1 Tổng quan về internet***

Mạng internet ngày nay là mạng toàn cầu, bao gồm hàng trăm triệu người sử dụng. Internet là một hệ thống thông tin toàn cầu, được truy nhập công cộng gồm các mạng máy tính được liên kết với nhau.<sup>2</sup> Hệ thống này bao gồm hàng ngàn mạng máy tính nhỏ hơn của các doanh nghiệp, của các viện nghiên cứu và các

---

<sup>2</sup> Hệ thống này truyền thông tin theo kiểu nối chuyển gói dữ liệu (*packet switching*) dựa trên một giao thức liên mạng đã được chuẩn hóa (giao thức IP).

trường đại học, của người dùng cá nhân, và các chính phủ trên toàn cầu. Chúng cung cấp một khối lượng thông tin và dịch vụ khổng lồ trên Internet.

Mạng Internet mang lại rất nhiều tiện ích hữu dụng cho người sử dụng, một trong các tiện ích phổ thông của Internet là hệ thống thư điện tử (*email*), trò chuyện trực tuyến (*chat*), máy truy tìm dữ liệu (*search engine*), các dịch vụ thương mại và chuyên ngành, và các dịch vụ về y tế giáo dục như là chữa bệnh từ xa hoặc tổ chức các lớp học ảo.

Các cách thức thông thường để truy cập internet là quay số, băng rộng, không dây, vệ tinh và qua điện thoại cầm tay.

Thông tin trực tuyến bắt đầu từ tháng 10/1993, Khoa báo chí Đại học Florida (Mỹ) tung ra khái niệm về tờ báo điện tử đầu tiên. Năm sau, phiên bản online của tạp chí Hotwired chạy những banner quảng cáo đầu tiên và hàng loạt báo khác tại Mỹ ồ ạt mở báo mạng.

Cùng với sự gia tăng của các công nghệ kết nối, giúp đẩy nhanh tốc độ truyền tải, số lượng các tờ báo điện tử cũng nở rộ khắp nơi trên thế giới, truyền tải thông tin dưới mọi hình thức mà các loại báo truyền thống cung cấp.

Nguồn âm thanh, hình ảnh hay tín hiệu video được truyền tải trên mạng Internet tồn tại dưới nhiều dạng, từ nhiều loại hình và phục vụ cho các mục đích khác nhau. Song, có thể khẳng định ngay rằng, đó là những tín hiệu kỹ thuật số dạng nén.

Sự tồn tại rất và phát triển của Internet trên thế giới đã chứng tỏ sự phát triển mạnh mẽ của một loại hình truyền thông hiện đại - truyền thông đa phương tiện trên mạng máy tính toàn cầu.

Tuy nhiên trở ngại lớn nhất hiện nay của một website đa phương tiện là tốc độ đường truyền mạng. Mấy năm về trước khi dịch vụ internet băng thông rộng ADSL chưa phổ biến, tốc độ chuẩn của các nhà cung cấp dịch vụ mạng trên toàn thế giới là 56kbps. Ngoài ra tốc độ này còn có dao động lên đến tốc độ T1 (1,544 Mbps), thậm chí hơn nhiều. Nhưng hầu hết các modem cung cấp cho người dùng chỉ đạt 9.6 đến 14,4 kbps hay tuy đạt 56 kbps nhưng suy hao đường truyền quá lớn. Do đó, một website được xây dựng trên mạng hiện nay phải đảm bảo không quá "nặng" và phải áp dụng công nghệ nén triệt để. Nhưng hiện nay, đường truyền internet quay số (còn gọi là dial-up) đã lạc hậu vì ADSL<sup>3</sup> ra đời với băng thông rất rộng và tốc độ cao (lên đến 5Mbps). Ở Việt Nam, tuy tốc độ này chưa đạt được

---

<sup>3</sup> ADSL: Đường thuê bao số bất đối xứng (Asymmetrical Digital Subscriber Line)

nhưng tốc độ phổ biến cũng đạt được ít nhất là 200kbs.<sup>4</sup> Đây là cơ sở hạ tầng thuận lợi cho các trang web đa phương tiện có tương lai phát triển.

## ***2. Những lý do để multimedia tích hợp trên báo chí internet phát triển mạnh mẽ trong những năm gần đây***

Trong vòng 10 năm trở lại đây, có thể thấy rõ hai xu hướng quan trọng trong truyền thông:

- 1) Sự bùng nổ của Internet với các dịch vụ đa phương tiện
- 2) Sự phát triển nhanh chóng của thông tin di động
- 3) Nhu cầu độc giả và số lượng độc giả tiếp cận thông tin đa phương tiện ngày càng tăng.

Có thể thấy một số nguyên nhân chủ yếu khiến cho multimedia trên thế giới phát triển mạnh mẽ:

***Thứ nhất, đó là sự phát triển công nghệ máy tính và công nghệ mạng.*** Các thế hệ máy tính nối tiếp nhau ra đời, dung lượng và tốc độ xử lý ngày càng tăng lên. Cơ sở hạ tầng thông tin của các quốc gia cũng không ngừng được nâng cấp, tốc độ đường truyền mạng được cải thiện rõ rệt. Những yếu tố kỹ thuật hiện đại đã có tác động mạnh đến sự ra đời và phát triển của hàng loạt trang web hỗ trợ dạng này.

Sự phát triển của các phương tiện truyền thông và công nghệ mới: Truyền hình qua điện thoại di động hiện nay chính là bước đột phá mới nhất trong lĩnh vực công nghệ thông tin trong tương lai.

Tốc độ phát triển của khoa học công nghệ máy tính tạo ra những cơ sở cực kỳ thuận lợi cho việc phát triển multimedia trên internet.

Ở Việt Nam hiện nay, số người sử dụng internet đang không ngừng tăng lên. Dân chúng cũng có trình độ hiểu biết về máy tính và mạng cũng gia tăng mạnh trong những năm gần đây. Đây là những tiền đề thuận lợi cho các hình thức truyền thông đa phương tiện trên internet phát triển ở Việt Nam trong thời gian tới đây.

## **Bảng tổng hợp SỐ LIỆU PHÁT TRIỂN INTERNET VIỆT NAM**

---

<sup>4</sup> Số liệu của Trung tâm Internet Việt VNNIC - [www.vnnic.net.vn/](http://www.vnnic.net.vn/)

| Tình hình phát triển Internet Ở Việt Nam đến tháng 12 các năm: | 2003      | 2004      | 2005       | 2006       | 2007       |
|----------------------------------------------------------------|-----------|-----------|------------|------------|------------|
| Số lượng thuê bao qui đổi                                      | 804.528   | 1.659.013 | 2.906.422  | 4.059.392  | 5.218.987  |
| Số người sử dụng                                               | 3.098.007 | 6.345.049 | 10.710.980 | 14.683.783 | 18.551.400 |
| Tỉ lệ số dân sử dụng Internet :                                | 3.80 %    | 7,69%     | 12,9%      | 17,67%     | 22.04 %    |
| Tổng băng thông kênh kết nối quốc tế của Việt Nam :            | 1.036 Mbp | 1.892 Mbp | 3.615 Mbp  | 7.076 Mbp  | 12.580 Mb  |
| Tổng số tên miền .vn đã đăng ký:                               | 5.478     | 9.037     | 755.200    | 34.924     | 60.604     |
| Tổng thuê bao băng rộng                                        | 9.180     | 52.705    | 210.024    | 516.569    | 1.294.111  |

(Nguồn Trung Tâm Internet Việt Nam-VNNIC)

Có thể khẳng định truyền thông đa phương tiện trên internet có sức hấp dẫn rất lớn đối với bất cứ ai tiếp cận trang web có hỗ trợ mạnh các ứng dụng đa phương tiện. Người tiếp cận web không chỉ được cập nhật tin tức dưới dạng chữ viết mà còn có thể nghe rất nhiều kênh phát thanh và xem truyền hình ngay trên các website báo chí.

**Thứ hai, nhu cầu được thông tin và tiếp cận với thông tin của công chúng ngày càng tăng lên.** Đòi hỏi này không chỉ đơn giản là có thông tin mà thông tin còn phải có chất lượng cao. Kèm theo đó là nhu cầu được thể hiện thông tin. Người nghe không thăm định thông tin, phản hồi về thông tin được cung cấp, hơn nữa họ

muốn trở thành một nguồn cung cấp tin. Khả năng tương tác trực tuyến của Internet hỗ trợ multimedia cho phép công chúng thực hiện toàn bộ quá trình đó.

*Thứ ba, nhu cầu phát triển tự thân của các loại hình báo chí đứng trước xu thế cạnh tranh gay gắt của các loại hình phương tiện truyền thông khác.* Sự cạnh tranh tất sẽ dẫn đến nhu cầu tăng chất lượng tin bài, tăng độ hấp dẫn của trang web để thu hút lượng người truy cập. Để tăng tính hấp dẫn, báo chí Internet rất cần sự phong phú đa dạng của các loại hình thông tin trên cùng một trang web.

### **3. Những hạn chế của truyền thông đa phương tiện multimedia trên internet**

- Truyền thông multimedia phụ thuộc cực kỳ nhiều vào sự phát triển của máy tính, công nghệ mạng. Tốc độ của mạng internet ngày càng cao đã dẫn tới sự ra đời của truyền thông đa phương tiện. Và truyền thông đa phương tiện ra đời cũng kích thích và đòi hỏi trở lại đối với sự tăng tốc của công nghệ.

- Truyền hình internet và phát thanh internet đã dần cạnh tranh với truyền hình, phát thanh truyền thống. Tuy nhiên, có thể thấy truyền thông đa phương tiện trên mạng, trước hết, nó đòi hỏi phải có máy vi tính và hơn nữa là nối mạng internet toàn cầu. Đây cũng chính là nhược điểm của so với các loại hình truyền thông truyền thống khác.

- Ngoài ra, để thường thức được truyền thông đa phương tiện trên internet người đọc cũng phải một khoản phí internet không nhỏ hàng tháng mà những người có thu nhập chắc chắn sẽ gặp không ít khó khăn. Đây vẫn là một loại hình báo chí khá cao cấp chưa bình dân như phát thanh, truyền hình hay báo in truyền thống dưới hình thức giá rẻ hoặc miễn phí. Chính điều này đã hạn chế số lượng độc giả của báo mạng internet và nhất là các tờ báo hỗ trợ multimedia bởi người đọc càng nghe, xem nhiều thì càng phải trả cước phí lớn (trừ trường hợp thuê bao trọn gói internet, tuy nhiên giá cả không hề rẻ).

Cho đến nay, độc giả báo mạng multimedia chưa thể so sánh về số lượng đối với các loại hình báo chí truyền thống

### **Tiểu kết chương 2:**

Trong kỷ nguyên công nghệ thông tin, sự phát triển của báo chí trực tuyến, báo mạng internet là tất yếu. Cùng với sự hỗ trợ của khoa học kỹ thuật, báo chí trực tuyến đang có được những thế mạnh nhất định trong việc đáp ứng những nhu cầu thông tin không giới hạn của con người.

Tốc độ phát triển của khoa học công nghệ máy tính tạo ra những cơ sở cực kỳ thuận lợi cho việc phát triển multimedia trên internet.

Ở Việt Nam hiện nay, số người sử dụng internet đang không ngừng tăng lên. Đây là những tiền đề thuận lợi cho các hình thức truyền thông đa phương tiện trên internet phát triển ở Việt Nam trong thời gian tới đây.

Trên thế giới, xu thế truyền thông đa phương tiện được ứng dụng từ lâu song và cho đến nay nó đã trở nên khá phổ biến. Đó là sự tiện lợi khi thường thức ở bất cứ đâu (với điều kiện có máy tính kết nối internet), bất cứ thời gian nào, cho phép tìm kiếm, truy vấn, lưu trữ và chia sẻ.

Tại Việt Nam, do thời gian nối mạng Internet mới được 10 năm<sup>5</sup> và vấn đề muốn phát triển loại hình truyền thông này đòi hỏi các cơ quan báo chí truyền thông phải có những nền tảng nhất định về các loại hình báo chí (báo viết, báo nói, báo hình, báo ảnh, báo Internet...). Nhưng với những gì của các mô hình truyền thông đa phương tiện đã và đang thể hiện chứng tỏ những cố gắng bắt nhập xu thế của các cơ quan thông tấn, báo chí trong việc triển khai loại hình truyền thông đa phương tiện trên báo chí internet Việt Nam.

### **Chương 3: Thực tế ứng dụng truyền thông đa phương tiện trên báo Internet trên thế giới và ở Việt Nam hiện nay:**

#### ***1. Sự phát triển của truyền thông đa phương tiện multimedia trên internet đối với báo chí thế giới***

Sang đến thế kỷ 21, các trang thông tin điện tử hàng đầu thế giới hiện nay như New York Times, Washington Post của Mỹ hay The Guardian của Anh đang cung cấp cho độc giả những câu chuyện sống động và chân thực qua các phóng sự đa phương tiện. Những đề tài họ khai thác thường là về các vấn đề được nhiều người quan tâm như an ninh, môi trường, tệ nạn xã hội, các hoạt động văn hóa, giải trí, những điều kỳ lạ về cuộc sống...

Rất nhiều tờ báo còn làm đài phát thanh, kênh truyền hình và đặc biệt là báo mobile (gửi các bản tin cho bạn đọc qua điện thoại di động) - một hình thức báo chí mới, nhưng được đánh giá là có tương lai ở Âu - Mỹ trong những năm tới. Người ta gọi cả cái hệ thống đó là báo chí thời multimedia - truyền thông đa phương tiện.

#### ***2. Thực tế triển khai và ứng dụng truyền thông đa phương tiện trên báo chí điện tử tại Việt Nam hiện nay***

Khái niệm về truyền thông đa phương tiện còn khá mới mẻ nhưng phần lớn các tòa báo ở Việt Nam đã mở thêm trang web. Họ cũng đã bắt đầu biết khai thác lợi thế của internet bằng việc phát trực tuyến hoặc phát lại các chương trình

---

<sup>5</sup> Tính theo thời điểm ra đời của báo mạng internet VNExpress.net

tivi, phim, radio, hay các đoạn video clip. Tiêu biểu trong số đó có trang phimanh.net thuộc VN Express; [www.vnntv.vn](http://www.vnntv.vn); [www3.tuoitre.com.vn/Media](http://www3.tuoitre.com.vn/Media); [www.vtc.com.vn](http://www.vtc.com.vn); [dantri.com.vn](http://dantri.com.vn) hay chuyên nghiệp như [avnews.vn.net.vn](http://avnews.vn.net.vn). Tuy nhiên phần lớn các trang web có truyền thông đa phương tiện mới phát triển ở hình thức phát lại thông tin và chủ yếu mang tính giải trí.

Với tốc độ phát triển Internet băng rộng ADSL 200% như hiện nay, thì xu hướng sử dụng báo mạng và tiếp cận loại hình truyền thông đa phương tiện sẽ ngày một gia tăng. Vietnamnet, tờ báo điện tử đứng đầu Việt Nam hiện nay đã thử nghiệm các nội dung truyền hình trên Internet. Báo điện tử VietNamNet đã bắt đầu triển khai dịch vụ truyền hình (VietNamNet-TV) năm 2001 và dịch vụ đọc báo qua điện thoại di động (VietNamNet-Mobile). Vietnamnet đã có những phóng sự, tin tức cập nhật các vấn đề thời sự nóng hổi diễn ra trong đời sống hàng ngày. Hiện Vietnamnet vẫn duy trì việc phát tin tức, phóng sự ngắn bằng các clip video trên trang chủ với 4 thông tin (tin, phóng sự xã hội) gây sự chú ý của công chúng. Ví dụ: toàn bộ hình ảnh vụ sập cầu Cần Thơ, phóng viên Vietnamnet bám sát hiện trường trong những ngày nóng bỏng và liên tục cập nhật thông tin, tổng kết các file truy cập các thông tin này, Vietnamnet đạt kỷ lục hơn 1 triệu lượt tin video phát/ngày. Hay vụ cháy xưởng gỗ trong Khu công nghiệp Đồng Nai, phóng sự xã hội *Múa bụng* trong đời sống đô thị Hà Nội cũng thu hút đông đảo công chúng truy cập... Các chương trình của Vietnamnet TV có thể xem được từ bất cứ nơi nào có kết nối Internet, với một máy tính thông thường.

Truyền hình số Việt Nam (VTC) cũng đang phát trực tuyến miễn phí các kênh VTV1, VTV3 của Truyền hình Việt Nam, Truyền hình Hà Nội và Truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh tại địa chỉ <http://www.vtc.com.vn>.

Công ty Phần mềm và Truyền thông VASC cũng đang phối hợp với hãng Siemens thử nghiệm dịch vụ IPTV dành cho các thuê bao Internet băng thông rộng. Tuy nhiên, các công ty trên mới chỉ dừng lại ở việc phát lại các chương trình đã phát trên các đài truyền hình trong nước dưới dạng Video Clip

Điển hình về sự thành công về làm trang thông tin đa phương tiện là Trung tâm nghe nhìn thông tấn với địa chỉ: <http://avnews.vn.net.vn>. Xây dựng trang thông tin từ năm 2005, ban đầu chỉ phát 3 chương trình tin âm thanh/ngày. Mỗi chương trình thời lượng 20 phút, gồm bản tin tổng hợp tin trong nước, quốc tế, tin thể giới và một bài chuyên đề. Từ cuối năm 2006, trang thông tin này bắt đầu đưa lên mạng những phóng sự ngắn về các vấn đề đối nội, đối ngoại của đảng, nhà nước và các thông tin kinh tế, xã hội, văn hóa Việt Nam. Đến tháng 4/2007, trang web này đã chính thức phát tin thời sự cập nhật hàng ngày gồm các bản tin: thời sự hàng ngày, tin kinh tế hàng ngày, tin văn hóa thể thao hàng ngày... mỗi bản tin 10

phút trong khi vẫn phát đều đặn và tăng thời lượng các bản tin âm thanh trên mạng. Hiện trang thông tin này đã có khá đủ các loại hình thông tin đa phương tiện và phản ánh khá phong phú các loại hình thông tin, các vấn đề thông tin. Lượng độc giả trong và ngoài nước truy cập vào trang thông tin đa phương tiện này tăng bình quân 300% năm. Trung tâm Nghe hình Thông tấn hiện đang tiếp tục nghiên cứu đưa bản tin âm thanh 1 phút lên hệ thống điện thoại di động tại Việt Nam.

Thời gian tới, việc sử dụng Internet và điện thoại di động của người dân Việt Nam ngày càng cao, mọi người có thể truy cập tại nhà, văn phòng, trên các phương tiện giao thông như xe buýt, tàu hỏa hay máy bay...để xem truyền hình qua Internet, qua điện thoại di động.

### ***3. Độc giả Việt Nam với truyền thông đa phương tiện trên báo mạng internet***

Với ưu thế về thời gian, sự tiện lợi, đọc báo trên mạng, còn gọi là báo điện tử, đã trở thành một xu hướng ngày càng được yêu thích, đặc biệt là giới trẻ và những người làm công việc văn phòng - những người thường xuyên tiếp xúc với internet.

Chúng tôi đã tiến hành khảo sát cộng đồng (trong luận văn) và khảo sát điểm số lượng truy cập của công chúng vào tin Video hay tin ảnh tại báo điện tử VnExpress cho thấy, tin tức được chuyển tải bằng hình ảnh, nhất là ảnh động (VideoNews) luôn nằm trong Top 10 tin được truy cập nhiều nhất trong ngày. Trung bình khoảng 130 nghìn truy cập/tin. Cũng nội dung tin đó thông tin bằng chữ viết (text) lượng truy cập chỉ từ vài trăm cho đến vài nghìn (tùy lượng độc giả của tờ báo).

Ví dụ: Mạng VnExpress bình chọn mỗi ngày 100 tin được truy cập nhiều nhất. Trong đó đặc biệt chú ý Top 10 tin được công chúng quan tâm. Mỗi khi có tin ảnh hoặc tin Video phát trên mạng, lượng truy cập của công chúng vào loại hình tin này luôn đứng trong Top 10 của 100 tin hàng ngày được truy cập nhiều nhất của báo điện tử VnExpress. Số lượng truy cập nhiều nhất đạt gần 200 nghìn lượt truy cập, đến thấp nhất đạt 7.000 đến 8.000 truy cập.

Người viết luận văn đã tiến hành một cuộc khảo sát sử dụng công cụ khảo sát trực tuyến qua trang web **www.alexacom** vào ngày 13/02/2008 đối với một số báo trực tuyến hỗ trợ tính năng multimedia.

| TT | Tên | Địa chỉ web | Số lượt người truy cập trong ngày |
|----|-----|-------------|-----------------------------------|
|----|-----|-------------|-----------------------------------|

|   |                    |                                                                                           |                |
|---|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1 | Vietnamnet         | <a href="http://tv.vietnamnet.vn/">http://tv.vietnamnet.vn/</a>                           | <b>87.987</b>  |
| 2 | VTC                | <a href="http://www.vtc.com.vn/">http://www.vtc.com.vn/</a>                               | <b>473.256</b> |
| 3 | Media Báo Tuổi trẻ | <a href="http://www3.tuoiitre.com.vn/Media/">http://www3.tuoiitre.com.vn/Media/</a>       | <b>245.659</b> |
| 4 | VTV                | <a href="http://media.vtv.vn/">http://media.vtv.vn/</a>                                   | <b>387.509</b> |
| 5 | VOV                | <a href="http://media.vovnews.vn/html/vn/audio">http://media.vovnews.vn/html/vn/audio</a> | <b>122.004</b> |
| 6 | Xemtivi.net        | <a href="http://www.xemtivi.net">www.xemtivi.net</a>                                      | <b>23.874</b>  |
| 7 | Saharavn           | <a href="http://saharavn.com/truyenhinh/">http://saharavn.com/truyenhinh/</a>             | <b>57.983</b>  |

### **Tiểu kết chương 3**

Mạng Internet đã giảm thiểu rào cản giữa các phương tiện truyền thông. Các bản tin trên mạng đang phổ biến các loại hình truyền thông đa phương tiện, đa dịch vụ và đa hỗ trợ.

Một bản tin "đặc sắc", đa phương tiện trên báo điện tử thực sự cuốn hút độc giả gấp nhiều lần so với bản tin đơn thuần cũng nằm trên hệ thống báo này. Bởi cùng một lần tiếp cận thông tin, vừa nghe bình luận, người dùng Internet còn có thể tham khảo nguồn tin mà phóng viên thu thập, xem hình ảnh, âm thanh được ghi lại từ hiện trường....

Ngoài ưu thế có gắn kèm các phương tiện nghe nhìn, báo mạng còn có khả năng chứa thông tin tư liệu cực lớn. Khi truy cập một bài báo trên mạng, ngay lập tức độc giả có thể vào xem các bài có liên quan với chỉ một cú nháy chuột vào đường link gắn kèm. Đây là một khả năng mà báo giấy không thể có.

**Chương 4. Những vấn đề đặt ra trong việc xây dựng một tờ báo điện tử tích hợp đa phương tiện và một số giải pháp cơ bản nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện trên báo chí Internet ở Việt Nam:**

#### ***1. Những vấn đề đặt ra trong việc xây dựng một tờ báo điện tử tích hợp đa phương tiện***

Hiện nay, nước ta đã có tất cả các loại hình báo chí (báo viết, báo nói, báo hình, báo điện tử). Cả nước hiện có hơn 550 cơ quan báo chí, với 713 ấn phẩm báo chí, bình quân 7,5 bản báo đầu người/năm.

Mặc dù mới được phát triển trong mấy năm gần đây, báo điện tử Việt Nam đã có bước phát triển nhanh chóng với tốc độ tăng 32,5%/năm. Hiện nay ở nước ta đã có hơn 70 tờ báo điện tử và hàng ngàn trang thông tin điện tử; 6 nhà cung cấp

dịch vụ và kết nối Internet; 20 nhà cung cấp dịch vụ Internet và hơn 50 nhà cung cấp thông tin và báo điện tử trên Internet...

Báo điện tử có tác dụng và tiện ích hơn hẳn các loại hình báo chí truyền thống, dung lượng thông tin rất lớn, tương tác thông tin nhanh, phát hành không bị trở ngại về không gian, thời gian, biên giới quốc gia. Từ khi ra đời, báo điện tử nước ta đã góp phần quan trọng vào việc phổ biến, tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; mở rộng hiệu quả thông tin đối ngoại; nâng cao dân trí và thỏa mãn nhu cầu thông tin, hưởng thụ văn hóa của nhân dân...

Tuy nhiên, các báo điện tử của nước ta còn một số hạn chế, yếu kém. Tính tư tưởng, tính định hướng chính trị, tính chiến đấu, tính khoa học, tính chuyên nghiệp ở một số tờ báo điện tử chưa cao.

Một số báo thiếu cân nhắc khi đưa tin, bài về các vấn đề trong nước và thiếu chọn lọc khi khai thác tư liệu, bài viết ở bên ngoài; một số tin, bài chạy theo thị hiếu tầm thường, giật gân, câu khách.

Các thông tin truyền thông đa phương tiện ngày càng hấp dẫn hơn thì cũng ngày càng tiềm ẩn nhiều nguy cơ đối với xã hội. Các video clip được tự do lưu hành trên web vô tình đã tạo ra kẽ hở cho những video clip có nội dung không lành mạnh được phát tán với tốc độ nhanh. Vụ phát tán phim sex của diễn viên Hoàng Thùy Linh vừa qua là một ví dụ cụ thể.

Bản thân báo điện tử, hay báo chí nói chung, không thể tự mình làm được tất cả. Dù sao, đó chỉ là phương tiện chuyển tải. Để giành thắng lợi trong cuộc đấu tranh với các thế lực xấu, điều mấu chốt vẫn là sức mạnh nội tại. Là đường lối phát triển đất nước sáng suốt và đúng đắn, là những chủ trương chính sách sáng tạo và minh bạch, là bộ máy quản lý ngày càng trong sạch và vững mạnh, là bộ mặt đất nước ngày càng thay đổi, càng giàu mạnh. Đó là nền tảng vững chắc nhất cho giới truyền thông nước ta và truyền thông điện tử nói riêng làm tròn nhiệm vụ, vượt qua thách thức của thời đại thông tin mở, cho đất nước ta vững vàng và phát triển nhanh trong quá trình hội nhập.

## **2. Một số giải pháp cơ bản để nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện trên báo chí internet ở nước ta hiện nay**

Cùng với sự phát triển nhanh của lĩnh vực công nghệ thông tin, việc sử dụng Internet đã trở nên phổ biến và ngày càng có nhiều tổ chức cá nhân sử dụng hệ thống thông tin điện tử. Do vậy, để báo điện tử được phát triển nhanh, vững chắc, có hiệu quả, Chỉ thị 52-CT/TW đã đề ra một số chủ trương giải pháp tập trung vào 5 điểm lớn:

- Nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân, nhất là trong giới trẻ về vị trí, tầm quan trọng và tính hai mặt của Internet và báo điện tử; tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với báo điện tử và các mạng thông tin điện tử.

- Sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các văn bản pháp luật, các cơ chế, chính sách phát triển, quản lý báo điện tử và mạng Internet;

- Rà soát, sắp xếp tổ chức bộ máy, cán bộ trong các cơ quan báo chí, cơ quan chủ quản báo chí nói chung và báo điện tử nói riêng.

- Xây dựng các khoa, bộ môn báo điện tử với hệ thống giáo trình và cán bộ giảng dạy có chất lượng ở các cơ sở đào tạo về báo chí;

- Chú trọng đầu tư để các báo điện tử được trang bị kỹ thuật công nghệ hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và đầu tư lắp ráp, sản xuất máy tính và phần mềm máy tính.

- Mở rộng hợp tác quốc tế, trao đổi kinh nghiệm với nước ngoài về chuyên môn, nghiệp vụ kỹ thuật và quản lý báo điện tử.

Với những thế mạnh trong thể hiện thông tin sinh động, ứng dụng đồ họa multimedia giúp người xem có một cái nhìn trực quan, hấp dẫn và đặc biệt hữu hiệu trong việc thu hút sự chú ý của người đọc.

### ***2.1 Nâng cấp hệ thống mạng, máy chủ và hệ thống sản xuất***

Việc phổ biến các chương trình multimedia trên internet đòi hỏi cấu hình cũng như dung lượng lưu trữ của máy chủ rất lớn vì file video, audio cũng như hình ảnh chiếm bộ nhớ rất nhiều. Do vậy, muốn nâng cao chất lượng truyền tải cần thiết phải trang bị máy chủ cấu hình mạnh, cùng lúc “chịu đựng” được hàng chục ngàn truy cập một lúc với bộ nhớ hàng chục Terabyte (vài ngàn Gigabyte) để lưu trữ dữ liệu. Nếu đã nghĩ tới việc xây dựng một trang web hỗ trợ tính năng multimedia thì chắc chắn phải đầu tư xứng đáng cho các thiết bị phần cứng này.

Bên cạnh đó cũng cần có các thiết bị sản xuất chương trình hoàn chỉnh như phòng thu, máy tính dựng chuyên dụng để cho ra đời những thước phim hay những chương trình chuyên nghiệp. Đây là những khoản đầu tư rất lớn lên đến hàng tỷ đến chục tỷ đồng.

### **2.2 Đào tạo, nâng cao tay nghề về cho đội ngũ phóng viên và biên tập viên**

Để tạo ra một tờ báo điện tử hội đủ các tính năng ưu việt nhằm hấp dẫn công chúng đòi hỏi đội ngũ làm báo điện tử phải năng động, nhanh nhạy, kiến thức sâu rộng và quan trọng là phải có kinh nghiệm xử lý các loại hình thông tin đa phương tiện.

Việc thích nghi với multimedia không có vấn đề gì với những phóng viên trẻ. Nhưng đúng là đối với những người chỉ quen viết 15 - 20 năm, giờ thay đổi không dễ dàng. Để nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện trên internet, việc đào tạo phóng viên báo mạng thành thạo trong tác nghiệp với các phương tiện đa phương tiện như máy ảnh số, máy quay số, công nghệ mạng, dựng phim... là điều quan trọng có ý nghĩa thiết thực hiện nay. Đó là đào tạo phóng viên làm chủ máy tính, thành thạo kỹ năng tìm kiếm thông tin, biết sử dụng internet, có khả năng độc lập sản xuất tác phẩm phát thanh, truyền hình và gửi về toà soạn...

Những nhà báo viết thời truyền thông đa phương tiện phải thành thạo cả việc viết lách, biên tập lẫn thiết kế. Càng ngày, họ sẽ càng cần phải biết nhiều hơn về những kỹ năng âm thanh và hình ảnh, bởi vì hầu hết các tờ báo trực tuyến sẽ cung cấp những clip âm thanh và hình ảnh trên trang web của mình. Vì vậy, cần thiết phải đào tạo chuyên sâu về multimedia cho sinh viên, nhằm có đội ngũ nhà báo làm về truyền thông đa phương tiện trên internet thực sự chuyên nghiệp.

#### **Tiểu kết chương 4**

Mặc dù mới được phát triển trong mấy năm gần đây, báo điện tử Việt Nam đã có bước phát triển nhanh chóng với tốc độ tăng 32,5%/năm. Hiện nay ở nước ta đã có hơn 70 tờ báo điện tử và hàng ngàn trang thông tin điện tử; 6 nhà cung cấp dịch vụ và kết nối Internet; 20 nhà cung cấp dịch vụ Internet và hơn 50 nhà cung cấp thông tin và báo điện tử trên Internet...

Mặc dù thu hút được một số lượng rất lớn độc giả vào xem, nhưng những trang web hỗ trợ tính năng multimedia và chia sẻ video trực tuyến cũng đang đối mặt với những thách thức khi tiếp cận cả những đoạn video clip hay những hình ảnh không được kiểm soát và nội dung.

Chính vì lý do quản lý rất khó khăn đối với các dịch vụ tải video như thế này nên thời gian tới rất cần có một cơ chế quản lý chặt chẽ hơn đối với các dịch vụ, các trang web hỗ trợ tính năng multimedia, kể cả đó là các trang web của các tờ báo có uy tín. Việc kiểm soát đối với truyền hình như thế nào thiết nghĩ cũng nên có cơ chế quản lý như vậy đối với truyền hình internet. Cải tiến nội dung và hình thức hệ thống phương tiện truyền thông do nhà nước và các tổ chức đoàn thể quản lý để nó có sức hấp dẫn, sức thu hút đông đảo độc giả ở các tầng lớp khác nhau.

Bên cạnh đó, để nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện trên internet, việc đào tạo phóng viên báo mạng thành thạo trong tác nghiệp với các phương tiện đa phương tiện như máy ảnh số, máy quay số, công nghệ mạng, dựng phim... là điều quan trọng có ý nghĩa thiết thực hiện nay. Đó là đào tạo phóng viên làm chủ máy tính, thành thạo kỹ năng tìm kiếm thông tin, biết sử dụng internet, có khả năng độc lập sản xuất tác phẩm phát thanh, truyền hình và gửi về toà soạn...

Những nhà báo viết thời truyền thông đa phương tiện phải thành thạo cả việc viết lách, biên tập lẫn thiết kế. Càng ngày, họ sẽ càng cần phải biết nhiều hơn về những kỹ năng âm thanh và hình ảnh, bởi vì hầu hết các tờ báo trực tuyến sẽ cung cấp những clip âm thanh và hình ảnh trên trang web của mình. Vì vậy, cần thiết phải đào tạo chuyên sâu về multimedia cho sinh viên, nhằm có đội ngũ nhà báo làm về truyền thông đa phương tiện trên internet thực sự chuyên nghiệp.

## KẾT LUẬN

Từ những trang báo in đến sự ra đời của báo điện tử là một bước tiến dài. Và từ báo chữ thông thường đến một loại hình báo chí tổng hợp: tất cả trong một: phát thanh, báo viết, truyền hình... cũng là một bước tiến dài không kém. Chẳng bao lâu nữa, độc giả Việt Nam có thể đọc các bản tin, nghe nhạc và xem hình qua điện thoại di động ngay ở quán cà phê hay trên xe buýt...

Có thể mô tả diện mạo một tờ báo điện tử thời đại mới - một tờ báo đa truyền thông là một tờ báo hoàn chỉnh như một cấu trúc rộng mở về không gian cho nhiều đối tượng bạn đọc, dày về thời gian với sự tích lũy nhiều tầng thông tin, một cơ cấu giao diện hai chiều giữa chủ thể (tòa soạn) và khách thể (các độc giả), hoặc nhiều chiều (giữa các đối tượng đó với nhau), một tổ hợp dịch vụ thông tin đa dạng đọc, nghe, nhìn phong phú.

Trong khi truyền thông đa phương tiện (multimedia) ở các nước Châu Âu, châu Mỹ cũng như một số nước châu Á khác như Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc... đang phát triển mạnh mẽ thì ở Việt Nam, khái niệm về truyền thông đa phương tiện vẫn còn khá mới mẻ. Tuy nhiên, gần đây xu thế triển khai loại hình thông tin đa phương tiện đã trở nên phổ biến trên các báo điện tử của Việt Nam. Không chỉ có báo in mới phát triển thông tin trên Internet mà phần lớn các tòa báo (cả báo viết, báo nói, báo hình) ở Việt Nam đã mở thêm trang web và dùng phương thức truyền thông đa phương tiện để thông tin phục vụ đông đảo người dùng internet.

Cho đến nay, trên các trang báo điện tử ở Việt Nam, rất nhiều nội dung và hình ảnh thông tin được đăng tải nhưng chưa chuyên nghiệp. Chủ yếu vẫn là các bài viết đơn thuần kèm một vài bức ảnh, đoạn video clip về những sự việc đơn lẻ mà chưa tạo thành trang báo điện tử truyền thông đa phương tiện hoàn hảo. Dù các loại hình truyền thông như phóng sự ảnh hay videoclip trên các báo Internet đang rất được công chúng ưa thích trong những năm gần đây. Nhưng thách thức đặt ra cho ngành báo chí truyền thông đa phương tiện ở Việt Nam đó là: làm thế nào để thiết kế một bộ máy nhân lực tinh, nhạy để vận hành, hoạt động một tờ báo truyền thông đa phương tiện hiệu quả. Vừa làm hài lòng độc giả, vừa tận dụng hết sức

mạnh của truyền thông đa phương tiện trong việc hiện đại hóa phương thức truyền thông để bắt kịp với nền báo chí thế giới.

Trên thực tế, những bước đi đầu tiên của báo chí multimedia ở Việt Nam đã và đang khẳng định xu thế truyền thông đa phương tiện trong hệ thống báo chí nước ta. Thể hiện ở sự ra đời của nhiều kênh truyền hình, chương trình phát thanh trên các báo Internet như: avnews.vn, vnexpress.net (của Trung tâm nghe nhìn Thông tấn – TTXVN; Báo điện tử VnExpress; VietnamNet; Báo điện tử QDND; Truyền hình kỹ thuật số VTC hay các tin đơn lẻ bằng video clip trên báo điện tử Thanh Niên, Tuổi trẻ... Do vậy, xu thế không thể phủ nhận là báo chí truyền thông đa phương tiện trên internet ngày càng phát triển mạnh mẽ hơn và có chỗ đứng xứng đáng trong lòng độc giả.

Để tạo điều kiện cho sự phát triển bền vững của loại hình báo chí mới mẻ này, ngoài nỗ lực của bản thân các tờ báo, các cơ quan quản lý nhà nước nên nhanh chóng đưa ra những cơ chế, chính sách, quy định cụ thể, tạo hành lang pháp lý cho báo chí truyền thông phát triển truyền thông đa phương tiện theo khuôn khổ của Luật Báo chí.

Trong những năm tới đây, một khả năng chắc chắn là hệ thống báo chí Internet Việt Nam sẽ có nhiều thuận lợi hơn trong việc phát triển và công chúng nhiều vùng miền sẽ dễ dàng tiếp cận với báo điện tử hơn. Trong giai đoạn 2008 – 2015, quyết tâm của Chính phủ là đầu tư cho hệ thống CNTT Việt Nam nhằm nâng cao chất lượng dịch vụ Internet. Theo đó, Bộ Thông tin – Truyền thông đã đề ra 5 giải pháp gồm: 1- Nhóm giải pháp thị trường, tạo ra sự cạnh tranh quyết liệt trong các doanh nghiệp hoạt động trong ngành viễn thông. Nhờ đó, công chúng sử dụng các dịch vụ viễn thông, Internet sẽ là người hưởng lợi; 2- Nhóm giải pháp đổi mới doanh nghiệp (DN): chính là yêu cầu thực hiện cổ phần hoá của tất cả các DN Viễn thông, Internet trong nước, nhằm nâng cao phương pháp quản lý, từ đó góp phần nâng cao chất lượng dịch vụ phục vụ cộng đồng; 3- Nhóm giải pháp về tăng cường đầu tư vào hạ tầng kỹ thuật mạng lưới. Bộ Thông tin – Truyền thông (TT-TT) chỉ đạo các DN phải cấp thiết xây dựng hạ tầng mạng cáp quang biển, hệ thống các trạm BTS, hệ thống tổng đài... 4 - Nhóm giải pháp về kỹ thuật nghiệp vụ và các cơ chế chính sách liên quan đến kỹ thuật nghiệp vụ; 5 - Nhóm giải pháp về hành chính góp phần nâng cao nhận thức, chuyển biến về mặt hành động đối với các nhà cung cấp dịch vụ.

Thời gian tới, chắc chắn là không còn xa, báo chí internet tích hợp các công cụ đa truyền thông sẽ trở nên phổ biến xuất phát từ nhu cầu, đòi hỏi của công chúng, điều kiện tiếp cận thông tin của công chúng trong xã hội hiện đại. Vì vậy, việc nâng cấp cơ sở hạ tầng tin học, viễn thông cũng như vấn đề đào tạo nguồn

nhân lực chuyên nghiệp đáp ứng yêu cầu cho xu hướng truyền thông đa phương tiện là điều mà từ các cơ quan quản lý nhà nước cho đến bản thân các tòa soạn báo, các cơ quan thông tấn, báo chí cần thiết phải triển khai sớm để tiếp cận và nâng cao chất lượng truyền thông đa phương tiện cũng như tạo ra sự quản lý phù hợp đối với loại hình báo chí hiện đại này, góp phần đặc lực vào việc tuyên truyền giáo dục, nâng cao dân trí, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Hết